

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3127/2017. (V. 30.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.IV.35.427/2015/8. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Bakos Vince András (a továbbiakban: indítványozó) jogi képviselője (dr. Bognár Viktor, 1137 Budapest, Szent István park 5.) útján az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a szerinti alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz. Az indítványozó 2000. december 14-én támogatási szerződést kötött az Országos Takarékpénztár és Kereskedelmi Bank Zrt.-vel (a továbbiakban: hitelintézet), melyben azt vállalta, hogy 2001. július 31-ig a 2092 Budakeszi, Makkosi út 164. szám alatti ingatlanon új lakóházat épít. A határidőt a hitelintézet az indítványozó kérelmére egy alkalommal módosította, 2004. március 31-ére. A hitelintézet 2012. július 14-én a használatbavételi engedély bemutatására szólította fel az indítványozót, aki a felszólításnak nem tett eleget. Erre tekintettel a hitelintézet 2013. február 8-án kelt levelével a jóváírt támogatást visszavonta, és rendelkezett a kamatokkal növelt támogatási összeg visszafizetéséről.
- [2] A Magyar Államkincstár Budapesti és Pest Megyei Igazgatósága 2013. augusztus 26-án kelt, 12904/6/2013. számú határozatában a lakásépítési kedvezmény kamatokkal megnövelt összege, mindösszesen 8 288 113 Ft visszafizetésére kötelezte az indítványozót. Az indítványozó fellebbezett az elsőfokú közigazgatási határozat ellen, a Magyar Államkincstár Központ azonban 32025/1/2013. számú határozatában helybenhagyta a döntést. Az indítványozó a másodfokú közigazgatási határozat ellen keresetet terjesztett elő, melyet a Budapest Környéki Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (a továbbiakban: BKKMB) 9.K.28.648/2014/5. számú ítéletében elutasított. A bírói döntés ellen az indítványozó felülvizsgálati kérelemmel élt, azonban a Kúria azt Kfv.IV.35.427/2015/8. számú ítéletével elutasította, és a támadott ítéletet hatályában fenntartotta.
- [3] Az eljáró közigazgatási hatóságok és bíróságok álláspontja szerint az esetre a lakáscélú állami támogatásokról szóló 106/1988. (XII. 26.) MT rendelet (a továbbiakban: MT rendelet) irányadó, tekintettel arra, hogy az állami támogatásokról szóló 12/2001. (I. 31.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Korm. r.) 45. § (2) bekezdése szerint a Korm. r. rendelkezései csak a 2001. február 1-jét követően igényelt támogatásokra és kölcsönökre alkalmazandók. Az MT rendeletből és a támogatási szerződésből egyaránt kiderül, hogy az indítványozót lakásépítési céljából illette meg a támogatás, ugyanakkor – erre a BKKMB, majd annak nyomán a Kúria ítélete is rámutat – az indítványozó üzlet és szolgálati lakás építésére kapta meg a használatbavételi engedélyt. Az eljáró szervek között nem volt vita abban sem, hogy a szerződés alapján az indítványozónak a használatbavételi engedélyt be kellett volna mutatnia a hitelintézetnek. Emellett az indítványozónak a használatbavételi engedély kiadásától számított hatvan napon belül be kellett volna mutatnia a pénzügyi részére a tulajdonjoga ingatlan-nyilvántartási bejegyzését, valamint a felépült épület lakóház minőségének feltüntetését. Minderre azonban nem került sor. Az egyedi ügyben bizonyítékként felhasznált tulajdoni lap tanúsága szerint a perbeli ingatlan megnevezése kivett gazdasági épület, nem lakóház (lakás). Az elsőfokú közigazgatási hatóság tehát végső soron megállapította, hogy az indítványozó nem lakhatási, hanem döntően gazdasági célú épület építésére vette igénybe a szerződésben megállapított támogatást, amelyet azonban jogosulatlan felhasználásnak minősített, ezért kötelezte az indítványozót a támogatás visszafizetésére. Ezeket az érveket tartotta szem előtt a Magyar Államkincstár Központ, valamint az eljáró bíróságok is, amikor helybenhagyták, illetve hatályukban fenntartották a támadott döntéseket.
- [4] Felülvizsgálati kérelmében az indítványozó azt is előadta, hogy a hitelintézet a szerződésben megjelölt határidőt (2004. március 31.) követően több mint nyolc évvel, 2012. július 14-én szólította fel őt a lakáscél megvalósításának igazolására. Álláspontja szerint ez az időtartam meghaladta a közjogi (adóügyi) elévülés időtartamát, és az eljáró szervek döntései törvénysértőek, mert nem vették figyelembe ezt a tényt. A Kúria ebben a kérdésben úgy foglalt állást, hogy az elévülésre a felülvizsgálati eljárásban csak akkor lehetett volna eredménnyel hi-

vatkozni, ha azt az indítványozó a megelőző eljárásban is megteszi. Azonban az elévülésre a felülvizsgálati kérelemben történik először hivatkozás, azt pedig a Kúria nem veheti figyelembe, mert a felülvizsgálati eljárásban nem jelölhető meg olyan új jogszabálysértés, amelyre a fél a peres eljárás során nem hivatkozott, és amelyre nézve a jogerős ítélet döntést nem tartalmaz.

- [5] 2. Az indítványozó a Kúria felülvizsgálati ítélete ellen nyújtotta be – a korábbi bírósági, illetve hatósági döntésekre is kiterjedő, azok megsemmisítését is kérő – alkotmányjogi panaszát, melyet az Alkotmánybíróság főtítkárnak felhívására kiegészített. Az indítványban hivatkozás történik a Nemzeti Hitvallásra, valamint az Alaptörvény számos rendelkezésére, nevezetesen: a B) cikk (1) bekezdésére, az R) cikk (3) bekezdésére, a T) cikk (3) bekezdésére, az I. cikk (1) bekezdésére, a XV. cikk (1) és (2) bekezdésére, a XXIV. cikk (1) bekezdésére, a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésére, valamint a 28. cikkre. Az indítvány ezen előírások sérelmét állítja.
- [6] Az indítvány gondolatmenete a következőképpen foglalható össze. Az indítványozó kiemelt hangsúlyt fektetett a Nemzeti Hitvallásra, az Alaptörvény 28. cikkére, valamint a tisztességes bírósági eljáráshoz való, az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében rögzített alapvető jogra. Az indítvány a Nemzeti Hitvallás, valamint az Alaptörvény 28. cikke egyes összetevőiből kialakított egy követelményrendszert (az ún. „értelmezési leltár”), melynek ha bármely eleme csorbát szenved, az szinte elkerülhetetlenül maga után vonja valamely alapvető jog, mindenekelőtt a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét is. Az indítványozó továbbá az általa igénybe vett alkotmányjogi szakirodalom alapján részletesen idéz számos, a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog tartalmát kibontó alkotmánybírósági határozatot, amellyel azt kívánja demonstrálni, hogy az Alkotmánybíróság, noha főszabály szerint tartózkodik a rendes bíróságok ténymegállapításának és jogértelmezésének felülbírálatától (azok hatáskörének tiszteletben tartása okán) bizonyos tárgykörökben (az indítvány mindenekelőtt a véleménynyilvánítási szabadsághoz kapcsolódó gyakorlatot emeli ki) és bizonyos ítéleti hiányosságok, elsősorban az elégtelen ténymegállapítás fennállása esetén mégis átlépi ezt az önmaga által felállított korlátot. Ebből azt a következtetést vonja le, hogy az Alkotmánybíróságnak más esetekben is kiterjedtebb, szigorúbb revíziót kellene gyakorolnia a rendes bíróságok döntései felett, mert csak ezáltal lenne maradéktalanul biztosítható az Alaptörvénynek az R) cikk (3) bekezdésében szövegszerűen is rögzített célja.
- [7] Az indítványozó álláspontja szerint sem az eljáró hatóságok, sem a bíróságok nem tettek eleget a tisztességes eljárásnak az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében, illetve XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt követelményeinek, ugyanis nem tettek eleget ténymegállapítási kötelezettségüknek, nem vették figyelembe az indítványozó bizonyítási indítványait, illetve az indítványozó által előterjesztett bizonyítékok elvetéséről nem adtak kellő alapossággal számot döntéseik indokolásában. Így az indítványozó hivatkozása ellenére nem foglalkoztak azzal a kérdéssel, eljárhat-e a jogszabályok alapján hatóságként a Magyar Államkincstár. A Kúria alaptörvény-ellenes módon tagadta meg az elévülés kérdésének vizsgálatát. Az eljáró szervek nem foglalkoztak az indítványozónak a szerződés semmisségére vonatkozó észrevételeivel, és a valósággal ellentétben álló tényekre alapították döntéseiket.
- [8] Az indítványozó az Abtv. 28. § (1) bekezdésére hivatkozással kérte a Korm. r. egészének alkotmányossági felülvizsgálatát is, álláspontja szerint ugyanis az annak átmeneti rendelkezései között szereplő előírás, amely az indítványozó által megkötött szerződésre a korábban hatályban volt szabályozást rendeli alkalmazni, nem értelmezhető világosan.
- [9] Az indítványozó az Alkotmánybíróság főtítkárnak felhívására indítványkiegészítést nyújtott be, melyhez egy nyolc részből álló, részletes indokolást csatolt. Ezekben bővebben ismerteti a fentebb előadott sérelmeket, majd mindegyiket azzal a konklúzióval zárja, hogy az általa előadott alapjogértelmezési mérce – az alapindítványban bemutatott „értelmezési leltár” – fényében az egyedi ügyben született hatósági és bírósági döntések sértik az Alaptörvény hivatkozott rendelkezéseit, illetve a bennük foglalt alapvető jogokat.
- [10] Az első részben az indítványozó kifejti, hogy a támogatási szerződés megkötése során ő jóhiszeműen járt el, amikor „üzlet és szolgálati lakás” építésére irányuló építési engedéllyel kereste fel a hitelintézetet, amely elmulasztotta ellenőrzési kötelezettségét azzal, hogy nem tájékoztatta az indítványozót arról, hogy a támogatás lakás építésére nyújtható. Ugyancsak kifogásolta az indítványozó azt, hogy a hitelintézet „blankettaszerződése” alacsony színvonalon lett összeállítva, tartalma hiányos és félreértésekre ad okot, ami azonban nem érinthetné az indítványozó jóhiszeműségét. Az indítványozó visszatérően hangsúlyozza, hogy a támogatási szerződés tárgyát képező épületet határidőben felépíttette. Ugyanebben a tartalmi egységben ismét kifejti az indítványozó, hogy a hitelintézet követelése elévült vele szemben. Hangsúlyozza, hogy az eljáró szervek helytelenül alkalmazták vele szemben az MT rendelet előírásait. Ismételten kiemeli, hogy a támogatás visszakövetelése csak polgári jogi úton történhetett volna meg, továbbá kiemeli, hogy az 1/2012. (XII. 10.) KMK-PK vélemény alapján

polgári peres, nem közigazgatási hatósági eljárás keretében kellett volna döntenie az ügyben. Vitatja, hogy a Magyar Államkincstárnak lett volna hatásköre vele szemben az eljárás lebonyolítására, tekintettel arra, hogy az a hatáskörét az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény (a továbbiakban: Art.) 72. § (6) bekezdésére alapította, mely – csakúgy, mint az egész Art. – a jogviszony keletkezésekor nem volt hatályban. Ezen túlmenően kifogásolta azt, hogy a BKKMB reá telepítette a bizonyítási terhet, továbbá, hogy ezt az álláspontot a Kúria is átvette. E levezetés során az indítványozó egyúttal részletesen ismerteti azt is, hogy a hatályos eljárásjogi törvények alapján alapján hogyan kellett volna helyesen döntenie az eljárás szerveknek, illetve ehhez milyen kérdéseket kellett volna vizsgálniuk.

- [11] A második részben az indítványozó részben megismétli az első részben foglaltakat. Ezután hosszas fejtegetésbe bocsátkozik azt illetően, hogy az eljárás hatóságok hatáskörét érintő jogszabályok az első szerződéses határidőt (2001. február 1-jét) követően léptek hatályba. Az, hogy a Magyar Államkincstár az indítványozóval szemben eljárhatott, végső soron visszamenőleges hatályú változást eredményezett az ő jogviszonyát illetően.
- [12] A harmadik részben az indítványozó azt az érvét állítja középpontba, hogy a Kúria alaptörvény-ellenesen járt el akkor, amikor hivatkozása ellenére nem volt tekintettel a hitelintézet követelésének elévülésére. Ezzel összefüggésben sérelmezi azt, hogy a Kúria ítéletének indokolásából nem derül ki egyértelműen, hogy az elévülésre az eljárás mely korábbi szakaszában kellett volna hivatkoznia (a közigazgatási hatósági eljárásban vagy a BKKMB előtt lefolyt közigazgatási perben), valamint azt is, hogy a Kúria megfordította a bizonyítási terhet. A Kúriának – csakúgy, mint a többi eljárás szerveknek – hivatalból kellett volna vizsgálnia az ügy elbírálása szempontjából lényeges összes körülményt, e kötelezettségüknek pedig az elévülés figyelmen kívül hagyásával nem tettek eleget.
- [13] A negyedik részben az indítványozó a hitelintézettel kötött szerződésének semmisségét állítja. Sérelmezi, hogy az eljárás bíróságok nem vették figyelembe ezt a körülményt: a BKKMB félreértelmezte az indítványozó ezzel kapcsolatos kereseti kérelmét, a Kúria pedig egyáltalán nem is foglalkozott az ügynek ezzel az aspektusával. A szerződés semmis egyrészt azért, mert jogszabálysértő – az építési határidőt jogszabály állapítja meg, azt a szerződés nem rövidítheti le –, másrészt azért, mert a hitelintézetet egyoldalú szerződésértelmezésre hatalmazza fel – a benne foglalt jogkövetkezmények az indítványozó számára rejtetten jelennek meg –, harmadrészt pedig azért, mert a szerződés létre sem jött, ugyanis nem került tisztázásra a felek szerződési akarata.
- [14] Az ötödik részben az indítványozó azt sérelmezi, hogy az eljárás bíróságok figyelmen kívül hagyták az indítványozó és jogi képviselője bizonyítási indítványait, ezért nem tettek eleget a tényállás kellő mértékben történő feltárására irányuló kötelezettségüknek. Itt ismét – az alapindítványhoz hasonlóan, de annál részletesebben – végigvezeti, hogy milyen kérdésekre kellene, kellett volna kiterjednie az eljárás szervek vizsgálatának. Álláspontja szerint az eljárás szervek szelektáltak a rendelkezésre álló tények köréből, ezért az ügy elbírálása szempontjából releváns tényállás hézagosan lett felderítve, méghozzá az indítványozó kárára.
- [15] A hatodik részben az indítványozó tovább fejtegeti azt, milyen mulasztásokat követtek el az eljárás szervek a ténymegállapítás terén. Ennek során különös hangsúlyt helyez arra, hogy bizonyítási indítványait rendre figyelmen kívül hagyták indokolás nélkül, emellett téves jogszabályértelmezésre is hivatkozik.
- [16] A hetedik részben az indítványozó kifejezetten a Kúria felülvizsgálati ítéletét elemzi részletekbe menően. Sérelmezi, hogy a Kúria kritikátlanul átvette a közigazgatási hatóságok, illetve a BKKMB tényállását, valamint, hogy nem tett eleget abbéli kötelezettségének, hogy hivatalból ellenőrizze a felülvizsgálattal érintett döntés jogszerűségét, ehelyett csak áttemelt egy „elszegényített” tényállást a saját döntésébe, amelyből levonta a szükségszerűen hibás jogi következtetéseket.
- [17] A nyolcadik részben az indítványozó abból az okból tekinti alaptörvény-ellenesnek a felülvizsgálati ítéletet, hogy abban a Kúria feltételes módon megállapított tényállás alapján vont le következtetést, azaz csak annyit rögzített, hogy ha bizonyos tények fennállnak, akkor abból bizonyos következtetések adódnak, azzal azonban nem foglalkozott, hogy a konkrét esetben a valóságban is fennállnak-e a hipotetikus leírt ténybeli körülmények.
- [18] 3. Az Abtv. 56. § (1)–(2) bekezdése alapján az Alkotmánybíróságnak legelőször azt kellett vizsgálnia, hogy az indítvány megfelel-e a törvényben foglalt befogadási feltételeknek, és így alkalmas-e az érdemi elbírálásra.
- [19] Az Abtv. 27. § a) pontja értelmében az alaptörvény-ellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti. A Nemzeti Hitvallás, az Alaptörvény R) cikk (3) bekezdése, T) cikk (3) bekezdése, I. cikk (1) bekezdése,

- valamint 28. cikke az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint nem tekinthető Alaptörvényben biztosított jognak, ezért a panasz az azokra alapított részében nem felel meg az Abtv. 27. § a) pontjának {a Nemzeti Hitvalláshoz lásd pl. 3218/2016. (XI. 14.) AB végzés, Indokolás [14]; az R) cikk (3) bekezdéséhez és a 28. cikkhez lásd pl.: 3127/2016. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [7]; a T) cikk (3) bekezdéséhez lásd pl.: 3166/2016. (VII. 22.) AB végzés, Indokolás [17]; az I. cikk (1) bekezdéséhez lásd pl.: 3072/2017. (IV. 19.) AB végzés, Indokolás [7]}. Az indítványban található hivatkozás az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére is, ezzel összefüggésben azonban az Alkotmánybíróság utal arra, hogy erre a rendelkezésre mint Alaptörvényben biztosított jogra csak két esetben alapítható alkotmányjogi panasz: a kellő felkészülési idő hiánya, illetve a visszaható hatály tilalma miatt {3012/2017. (II. 8.) AB határozat, Indokolás [25]}. Az indítvány ezek egyikét sem veti fel, ezért az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére történő hivatkozás sem teljesíti az Abtv. 27. § a) pontja szerinti követelményt.
- [20] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panaszt a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés esetén fogadja be. Ezért az indítványnak az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdésére, XXIV. cikk (1) bekezdésére, illetve XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésére hivatkozó elemei vonatkozásában – amely rendelkezések a fentiekkel ellentétben Alaptörvényben biztosított jognak minősülnek – azt kellett vizsgálnia, hogy ezek az indítványelemek felvetnek-e alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést, illetve a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet.
- [21] Az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdése és az indítványozó erre alapított állításai között nem áll fenn érdemi alkotmányjogi összefüggés. Az indítványozó voltaképpen csak arra a tényre utal, hogy hátrányt szenvedett el, amiért az eljáró szervek nem az ő álláspontja szerint döntöttek. Ez azonban önmagában nem bizonyítja, hogy az indítványozó az Alaptörvénnyel ellentétes megkülönböztető bánásmódban részesült, ezért az Alaptörvény XV. cikke alapján nincs lehetőség a támadott döntések érdemi alkotmányossági vizsgálatára.
- [22] Az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdése, valamint XXVIII. cikk (1) bekezdése szerinti tisztességes hatósági, illetve bírósági eljáráshoz való joggal összefüggésben az Alkotmánybíróság arra a megállapításra jutott, hogy az indítványban előadott érvek nem irányulnak egyébire, mint hogy az indítványozó számára kedvezőtlen döntést az Alkotmánybíróság semmisítse meg, és ezáltal új esélyt nyisson az indítványozó számára kedvező döntés születésére. Az indítvány arra törekszik rámutatni, hogy ellentmondás figyelhető meg az Alkotmánybíróság gyakorlatában azért, mert az Alkotmánybíróság következetesen igyekszik tartózkodni a „szuperbíróság” szerepétől, ugyanakkor ez a tartózkodás az indítványozó értelmezésében alaptörvény-ellenes állapotokhoz vezet, mert így az Alkotmánybíróság nem tudja hatékonyan betölteni az Alaptörvény 24. cikk (1) bekezdésében meghatározott szerepkörét, hiszen nem biztosítja az Alaptörvénynek az „értelmezési leltár” szerinti érvényesülését. Az Alkotmánybíróság ezzel szemben fontosnak tartja megjegyezni, hogy nincs olyan, az Alaptörvényből levezethető hatásköre, mely az anyagi igazságosság minden körülmények közötti érvényre juttatását tartalmazná. Az Alkotmánybíróság feladata a tisztességes hatósági és bírósági eljáráshoz való jog vonatkozásában az e jogokban foglalt garanciák számon kérésére terjed ki, melyek azonban arra vonatkoznak, hogy a jogalkalmazó szerveknek tekintetbe kell venniük az ügy lényeges körülményeit, és azok értékeléséről megfelelően számot adjanak. Az Alaptörvény által meghatározott alkotmányossági keret széles mozgásteret hagy a jogalkalmazó számára: ez az a mozgástér, amelyet az Alkotmánybíróság tiszteletben tart. Az indítvány a döntések igazságtalan és téves voltán túlmenően nem ad elő olyan érvet, amely azt valószínűsítene, hogy az eljáró szervek átlépték az alkotmányosság határait. Mindebből kifolyólag semmilyen ellentmondást nem vet fel az Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény hatálybalépését követően hamar kialakult, és azóta is következetes gyakorlata, amelynek értelmében kerüli a jogalkalmazói döntések pusztán törvényességi felülbírálatát {3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]}.
- [23] Az Alkotmánybíróság e körben utal arra is, hogy bár az indítványozó sűrűn állítja, hogy az eljáró szervek nem vették figyelembe a bizonyítási indítványait, ezt az indítványi állításokon túl nem támasztja alá értékelhető módon. A Kúria és a BKKMB ítéleteinek indokolásai tartalmaznak utalást az ügyben releváns, eldöntendő tény- és jogkérdésekre, számot adnak az alkalmazandó jogszabályhelyekről és arról, milyen feltételek nem teljesülése miatt köteles az indítványozó a támogatást visszafizetni. A Kúria ítélete emellett számot ad arról, miért nincs lehetőség az elévülés figyelembe vételére. Minderre tekintettel az Abtv. 29. §-ának egyik feltétele sem teljesült.
- [24] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében meghatározott jogorvoslathoz való jog azt követeli meg, hogy a bírói és hatósági döntések felülvizsgálatára lehetőség nyíljon, érdemi határozatok esetén ezt más szerv vagy (ugyanazon szervezeten belül) magasabb fórum végezze el, továbbá a jogorvoslat „fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát” (vagyis a jogsértő döntés tartalmi felülbírálatát is lehetővé váljon) {36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [60]; 14/2015. (V. 26.) AB határozat, Indokolás [29]–[30]}.

Mindemellett a jogorvoslat igénybevétele határidőkhöz vagy egyéb szabályokhoz (pl. jogi képviselő előírásához) köthető, továbbá ezen alapvető jog csak a rendes jogorvoslati lehetőségek meglétét követeli meg, az azon túli esetleges jogorvoslati formák (pl. felülvizsgálat) biztosítása nem elvárt [14/2015. (V. 26.) AB határozat, Indokolás [28]]. A jelen alkotmányjogi panasz eljárás alapjául szolgáló egyedi ügyben az Alaptörvény kritériumrendszere szerint megkövetelt jogorvoslat biztosított volt az indítványozó számára, attól őt az eljáró szervek nem zárták el, amit az is tanúsít, hogy az indítványozó kimerítette a törvényben biztosított jogorvoslati lehetőségeket. Az indítvány nem mutat rá olyan körülményre, amelyek azt valószínűsítik, hogy a jogorvoslati lehetőség felől fakadó e követelmények ne teljesültek volna az eljárás során, ezért az indokolás az Abtv. 29. §-a szempontjából e jogalap szerint sem fogadható be.

[25] 4. Végül az Alkotmánybíróság utal az indítványozónak az Abtv. 28. § (1) bekezdésére alapított azon kérelmére, hogy az Alkotmánybíróság hivatalból vizsgálja a Korm. r. „üggyel érintett szabályai” alaptörvény-ellenességét. Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés a) pontja értelmében az indítványnak meg kell jelölnie az Alkotmánybíróság hatáskörét, valamint az indítványozói jogosultságát megalapozó alaptörvényi és törvényi (Abtv.-beli) előírásokat, továbbá az 52. § (1b) bekezdés c) pontja értelmében az Alkotmánybíróság által vizsgálandó jogszabályi rendelkezést. Az Abtv. 26. § (1) bekezdése értelmében akkor fordulhat az Alkotmánybírósághoz alkotmányjogi panasszal az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán következett be az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme. Az Korm. r. megsemmisítését kérő részében az indítvány nem felel meg ezeknek a követelményeknek. Az Abtv. 28. § (1) bekezdése azt mondja ki, hogy az Alkotmánybíróság a törvény 27. §-ában meghatározott bírói döntés felülvizsgálatára irányuló eljárásban a 26. § szerinti, jogszabály Alaptörvénnyel való összhangját illető vizsgálatot is lefolytathatja. Ez a rendelkezés tehát az Alkotmánybíróság diszkréciójába utalja annak eldöntését, hogy a kifogásolt bírói döntés mellett az alkalmazott jogszabály alkotmányosságát is vizsgálja-e. Természetesen az indítványozó erre irányuló kérése nem akadályozza az ilyen vizsgálatnak, azonban nem is teszi kötelezővé az Alkotmánybíróság számára, hogy a kérelem alapján eljárjon. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 26. § (1) bekezdése alapján lenne köteles vizsgálni azt, hogy van-e helye az alkalmazott jogszabály érdemi vizsgálatának, az indítványozó azonban hiánypótlásának a főtítkári hiánypótlási felszólításra reagáló részében (5. o.) kifejezetten nem tartja fenn indítványát az Abtv. 26. §-át illetően, ehelyett továbbra is az Abtv. 28. §-a alapján kéri az Alkotmánybíróság fellépését a Korm. r. vonatkozásában. Ily módon azonban az indítványozó e körben nem jelölte meg az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó jogszabályi rendelkezést, valamint nem jelölte meg pontosan, mely jogszabályi rendelkezések megsemmisítését kéri. Ráadásul az Abtv. 26. § (1) bekezdése még a pontos megjelölés esetén sem teljesülne maradéktalanul, ez a rendelkezés ugyanis az egyedi ügyben alkalmazott jogszabály alkotmányossági vizsgálatát teszi lehetővé, a Korm. r. pedig csak annyiban kapcsolódik a jelen alkotmányjogi panasz eljárás alapjául szolgáló egyedi ügghöz, hogy a jogviszony létrejöttkor hatályos szabályok alkalmazását rendeli el. Mindezek okán az indítványozó e kérelme alkalmatlan arra, hogy az Alkotmánybíróság eljárásának alapját képezze.

[26] 5. Az Alkotmánybíróság a fentiek alapján a indítványt – az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2017. május 23.

Dr. Varga Zs. András s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Pokol Béla s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Stumpf István s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1492/2016.

